

BRUSSELS MIJNSTAD

PB-PP B-10
BELGIE(N) - BELGIQUE

O N Z E P L A N E E T

HET NATUUR- EN MILIEUMAGAZINE VAN DE BRUSSELAARS

#127
MAANDBLAD
MAART
2019

- 04 NATUUR IN DE STAD:
LAAT DE BIODIVERSITEIT GROEIEN
- 09 BRUSSELSE BODEMS:
EEN ONBEKENDE WERELD VOL LEVEN
- 10 DUURZAME GENERATIES:
GROENE VINGERS OP ELKE LEEFTIJD

DOG & THE CITY:
BRUSSEL IS EEN BEESTIGE STAD!

leefmilieu
brussel
.brussels

LEEFMILIEU.BRUSSELS

GEDEELD PLEZIER

Digitale versie *Mijn stad onze planeet*: een handleiding!

U kunt dit magazine voortaan ook op uw smartphone of tablet lezen. Via de app krijgt u zelfs een unieke en rijkere leeservaring dan wanneer u de papieren versie zou lezen. Wat moet u doen? Simpel:

1. Download de app **BXLNaturMag** op het platform van uw keuze (App Store, Google Play).
2. Installeer de app (de taal wordt automatisch ingesteld).
3. Selecteer het magazine dat u wilt lezen.
4. Lees het magazine als pdf, of kies 'begeleide lezing' voor een aangename leeservaring. Voor de begeleide lezing tikt u twee keer op uw scherm.

Mijn stad onze planeet, u leest het waar en wanneer u wilt!

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nodigt iedereen uit om haar straten en groene ruimten te ontdekken: op twee benen, op twee wielen, ja zelfs op vier poten. Want een stad draait om meer dan de mensen die er te vinden zijn (vrouwen en mannen, jonge en minder jonge mensen, inwoners en pendelaars...): ook de dieren tellen mee!

Om ze de plaats te geven die ze verdienen, werkt het Gewest al enkele jaren aan een beleid dat het welzijn van onze harige en gevederde vrienden en het harmonieus samenleven van mens en dier in de stad bevordert. En welk dier is er beter om mee te starten dan het meest typische huisdier van allemaal? Juist ja, de hond. In dit magazine ontdekt u enkele van deze initiatieven.

Met de lente voor de deur trekken we stilaan ook terug de (moes)tuin in. In plaats van in uw eentje wat te schoffelen, kan het ook leuk zijn om deze passie met anderen te delen. In Brussel zijn er collectieve en intergenerationele moestuinen, gedeelde groentepercelen en workshops moestuinieren voor iedereen. Een ideale manier om mensen te leren kennen, kennis te delen en uw tuinbouwtechnieken aan te scherpen.

Veel leesplezier!

MIJN STAD ONZE PLANEET

Versijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus. - Leefmilieu Brussel - Havenlaan 86 C / 3000, 1000 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.brussels - leefmilieu.brussels **V.U.:** F. Fontaine & B. Dewulf. **HOOFDREDACTEUR:** Mathieu Molitor. **HERLEZINGCOMITÉ:** Isabelle Degraeve, Tom Penxten. **REDACTIE:** Didier Dillen **VERTALING:** Maarten Geerts. **PRODUCTIE:** www.4sales.be. De foto's tonen niet noodzakelijk de geciteerde personen. © **LEEFMILIEU BRUSSEL** - Gedrukt op gerecycleerd papier. De teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we u naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

HULPBRONNEN EN AFVAL: HET GEWEST GAAT EROP VOORUIT!

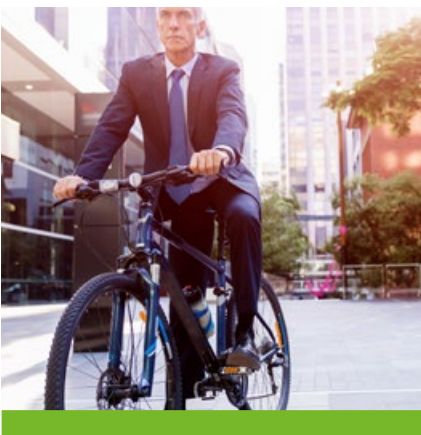
Goed nieuws voor de planeet! De Brusselse regering heeft een nieuw Hulpbronnen- en Afvalbeheerplan goedgekeurd.

In dit ambitieuze plan staan 60 maatregelen waarmee het Gewest burgers wil aanmoedigen om te huren, te lenen, te delen, te herstellen, te hergebruiken, in bulk en tweedehands te kopen, zodat we uit het model van hyperconsumptie kunnen stappen. Tot de zes belangrijkste maatregelen van het plan behoren de ondersteuning en begeleiding van Zero Afval-initiatieven van

burgers, verenigingen en gemeenten door middel van coaching-opleidingen, subsidies, pedagogische hulpmiddelen en de uitwerking van cursussen over het duurzaam beheer van hulpbronnen in scholen. Bent u benieuwd naar de doelstellingen, de prioriteiten en de doelgroepen van het plan? Ontdek ze via deze link: tinyurl.com/y7k844sq

THE BIKE PROJECT

The Bike Project is een initiatief van Leefmilieu Brussel voor werknemers-neemsters van bedrijven in het Brussels Gewest.

Het doel is om de fiets als alternatief voor de wagen te promoten, zowel voor woon-werkverkeer als voor verplaatsingen tijdens het werk. Negen bedrijven namen deel aan de editie 2017-2018 en de resultaten waren bemoedigend. Gemiddeld verbeterde bij de werknemers-neemsters na twee weken testen de perceptie van de fiets aanzienlijk. Bovendien gaf 88% van de werknemers-neemsters aan dat ze de fiets willen blijven gebruiken. De Mobiliteitsmanagers voelen zich na afloop van het project ook meer autonoom en meer ondersteund door hun hiërarchie.

www.thebikeproject.be/nl

RECYCLERIE SOCIALE, EEN TOPSTART!

In maart 2019 opent de *Recyclerie sociale* van Sint-Gillis haar deuren. Het doel van dit project (gesubsidieerd door Leefmilieu Brussel) bestaat erin meubels en decoratiestukken te verzamelen, te sorteren, te herstellen en vervolgens via een sociale winkel te verkopen. Zo krijgen deze spullen niet alleen een tweede leven, ze creëren ook werkgelegenheid en opleidingsmogelijkheden rond hergebruik.

facebook.com/recycleriesociale

BELEXPO VERWACHT U

Een regenachtig weekend in het vooruitzicht? Kom naar BELEXPO en ontdek de interactieve en ludieke rondleiding over de duurzame stad en de milieuitdagingen van morgen. Er is bovendien goed nieuws voor leerkrachten: de toegang tot de tentoonstelling is gratis voor alle houders van een lerarenkaart en hun gezin!

facebook.com/BelexpoBE

DE JEUGD LAAT ZICH HOREN VOOR HET KLIMAAT

Onze jongeren lopen warm voor het klimaat. Ze betogen al enkele weken in Brussel om hun stem, hun bezorgdheden en hun eisen te laten horen. Ze, dat zijn de klimaatscholieren en -studenten die een ongelukkige beweging op de been hebben gebracht. We zullen terugkomen op deze klimaatgeneratie en haar een stem geven. Wordt vervolgd!

MEER INFO

tinyurl.com/y3xuzcld

tinyurl.com/y35muwv6

KLIMPLANTEN: MOOI EN NUTTIG TEGELIJK

WELKE SOORTEN KIEST U BEST?

Ga voor inheemse planten, zoals wilde kamperfoelie, bosrank, klimhortensia, klimop, druivelaar of blauwregen. Deze lokale soorten zijn afkomstig uit onze contreien, beter aangepast aan ons klimaat en onze ecosystemen, en zijn erg in trek bij dieren die hier in het wild leven, vooral bij wilde bijen!

tinyurl.com/yxffc34

Klimplanten aan de gevel bieden het beste van twee werelden: ze bevorderen de integratie van gebouwen in de openbare ruimte alsook de aanwezigheid van natuur in de stad.

Een pluspunt voor de biodiversiteit

Wanneer ze goed dichtgegroeid zijn, zijn sommige van deze planten uitermate geschikt om lelijke elementen te verbergen en lossen ze op een goedkope manier esthetische problemen op: een afgeschilferde muur, een externe regenton, een oud tuinhuisje. De plantaardige bedekking beschermt de gevelbekleding ook tegen zonlicht, hevige regen, hagel en de corrosieve werking van vervuilende stoffen.

Eerst een plaatsbeschrijving

Voordat u een klimplant op uw muur laat groeien, maakt u best eerst een plaatsbeschrijving op met een professional. Indien nodig, laat u eerst herstellings- of verbeteringswerken uitvoeren voordat het plantendek de toegang tot de muur verhindert.

Vergeet ook niet uw gemeente om toestemming te vragen als de gevel aan de straatkant gelegen is. Het gemeentepersoneel kan u zelfs een handje helpen om een of twee stoeptegels te verwijderen. In sommige gemeenten zijn aanplantingen onderworpen aan bepaalde regels en vergunningen.

Een bescherming tegen vervuiling

Studies tonen aan dat klimplanten aan de gevel een belangrijke positieve impact hebben op het microklimaat in de stad en ook het aantal hitte-eilanden beperken. Ze bieden een betere geluidsisolatie, en ze beperken de geluidsoverlast en zelfs de luchtvervuiling. Kortom, hoe meer klimplanten in uw straat, hoe beter!

Te vermijden fouten

Aan de aanplanting van een groene gevel begint u best niet onvoorbereid. Sommige plantensoorten, zoals klimop, die zich met hechtwortels aan de muur vasthecht, zijn niet altijd aan te bevelen, vooral niet als de muur in mindere staat verkeert. Aarzel in geval van twijfel niet om steunmateriaal op of los van de gevel te plaatsen om de plant op afstand te houden.

VERS VAN DE PERS

NIEUWS OVER DE NATUUR EN HET MILIEU IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

MAART '19

WEEK VAN HET DIERENWELZIJN BRUSSEL, EEN BEESTIGE HOOFDSTAD

Woont u in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en heeft u een hond? U bent niet de enige! Er zijn 105.000 honden geregistreerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat betekent dat gemiddeld 1 op de 10 Brusselaars een trouwe vierpooter zou bezitten. De hond is niet alleen onze beste vriend, hij neemt ook een speciale plaats in het stadsweefsel in. Hij draagt bij aan de levenskwaliteit en zelfs aan de gezondheid van de Brusselaars! Om ze de plaats te geven die ze verdienen, engageert het Gewest zich al enkele jaren om het samenleven van mens en dier in de stad te bevorderen en het welzijn van onze harige en gevederde vrienden te verzekeren. Door de aanleg van hondentoiletten en ruimtes waar honden in alle vrijheid kunnen rondlopen, de oprichting van een dienst dierenwelzijn, het verbod op pony's tijdens kermissen, de oprichting van een Brusselse raad voor dierenwelzijn, adoptieadvies... In Brussel zijn honden, katten en andere kleine huisdieren welkom!

LEEFMILIEU.BRUSSELS/DIERENWELZIJN

DOE MEE!

Houdt u van dieren? Woont u in Brussel-Hoofdstad? Word vrijwilliger bij *Urbanimal*. De leden van de organisatie zoeken 50 collega-vrijwilligers om samen met hen de markten van de 19 Brusselse gemeenten te bezoeken. Uw opdracht? Mensen overtuigen om vrijwillig deel te nemen aan een enquête over dierenwelzijn. U krijgt een twee uur durende opleiding in het Nederlands of het Frans van een dierenarts die tekst en uitleg zal geven bij de verschillende fiches die speciaal voor *Urbanimal* werden ontwikkeld. U kunt zich vanaf nu registreren via de Facebook-pagina van de organisatie.

[tinyurl.com/y4eshq8x](https://www.tinyurl.com/y4eshq8x)

ZINNEKE PIS

U kent ongetwijfeld Manneken en Jeanneke Pis. Maar kent u ook Zinneke Pis? Op de hoek van de Kartuizersstraat en de Oude Graanmarkt vereeuwigd dit mooie bronzen beeldje het 'verheven' gebaar van de hond die zijn been optilt aan een paal. Deze ode aan de Brusselse humor is ook een eerbetoon aan het beroemde zinneke, dat van-

daag symbool staat voor het Brusselse kosmopolitisme en voor de beroemde gelijknamige parade. In het verleden verwees het woord 'zinneke' zowel naar de arm van de kleine Zenne als naar de zwerfhonden die door de straten rond deze waterloop doolden. Lang leve de zinnekes, lang leve Brussel!

DE STEM VAN HONDEN EN HUN BAASJES

Of het nu om een kleine of een grote haarbal gaat: het is en blijft een uitdaging om een hond te verzorgen in het Brussels Gewest. En het roept vragen op over dierenwelzijn. Sinds 2016 zet de vzw *Urbanimal* zich in om burgers en overheden dichter bij elkaar te brengen zodat ze op de best mogelijke manier kunnen samenleven. "Zo proberen we de informatie op het terrein over de

situatie van dieren, eigenaars, vooroordelen, ruimtelijke ordening, enz. door te geven aan de bevoegde autoriteiten", vat **Delphine Bourgeois**, voorzitter van de vereniging, samen. De website van *Urbanimal* biedt onder meer toegang tot een brede waaier aan informatie over dierenwelzijn in Brussel: identificatie, inenting en procedures in geval van overlijden of mishandeling. Sinds

twee jaar trekt de vereniging ook naar verschillende plaatsen in de hoofdstad om te luisteren naar de behoeften van hondeneigenaren. "Mensen vragen steeds meer naar gezellige ruimtes, met bijbehorende activiteiten zoals honden-trainingen."

urbanimal.be/nl

FAUNA EN FLORA

BRUSSELSE GRIFFON

Wist u dat Brussel zijn eigen griffon heeft? Niet de mythologische griffioen die de fans van die beroemde jonge tovenaars zo goed kennen, maar het hondenras 'griffon'. Het gaat om een kruising uit de 19de eeuw tussen het smoushondje, een kleine Brusselse ruwharige hond die in de stallen op ratten joeg, de King Charles spaniël en de mopshond. De Brusselse griffon is een van die onbekende hondenrassen van onze hoofdstad, zoals ook het Schipperke of de Lakense herder. Deze lichte, kleine viervoeter met een leuke snuit is robuust, dynamisch, intelligent, vrolijk en zeer gehecht aan zijn baasje. Hij heeft er geen probleem mee om in een appartement te wonen, maar hij kan niet tegen eenzaamheid. Hij blaft weinig, is vrij gemakkelijk te trainen en kan goed om met andere honden.

OP ONTDEKKING

—WAAR IN DE STAD— KUNT U UW HOND UITLATEN?

Hondeneigenaren wandelen gemiddeld 30 minuten meer per week dan mensen die geen hond hebben. Bovendien is wandelen of rennen met uw hond goed

voor uw gezondheid, figuur en humeur. Brussel telt heel wat 'hondvriendelijke' groene ruimtes waar baasjes met hun hond terecht kunnen. Specifieke informatieborden informeren u over de richtlijnen waaraan u zich moet houden (hond aan de leiband, hondentoilet, hond niet toegelaten...). Een kaart toont ook het aanbod van hondenweides in Brussel waar uw metgezel zonder leiband kan rondlopen en spelen. Vergeet in ieder geval niet zijn uitwerpselen op te rapen!

tinyurl.com/ycfv3m35

DIERENWELZIJN, DE STRIP

Dieren zijn de beste vrienden van de mens en vooral van kinderen! Maar ze hebben ook speciale zorg nodig. Om kinderen te laten kennismaken met de gewoonten en nodige zorg van de meest voorkomende huisdieren (honden, katten, maar ook cavia's en konijnen), heeft Leefmilieu Brussel een strip uitgegeven: "Dierenwelzijn, iedereen draagt zijn steentje bij!". Jonge lezers leren zo heel wat dieren kennen, alsook hun gewoonten en de verantwoordelijkheden die gepaard gaan met het adopteren van een

nieuwe harige of gevederde metgezel. Te ontdekken met het gezin en/of in de klas!

tinyurl.com/ybng62kj

TRENDY

KLACHT INDIE- NEN IN GEVAL VAN VERWAAR- LOZING

Kat, hond, paard, konijn... Merkt u huisdieren op, bij iemand thuis of in een winkel, met wonden die niet verzorgd worden, onaangepaste of te kleine huisvesting, slecht verzorgd, ondervoed of in onhygiënische omstandigheden? Als u weet wie de eigenaar van de dieren is en de precieze situatie kent, kunt u via een elektronisch formulier contact opnemen

met de afdeling Dierenwelzijn. Het is echter beter om van tevoren te controleren wat de wet zegt. Wat is bijvoorbeeld de minimum vereiste grootte van een hondenhok? Wordt een paard verwaarloosd als het in de winter in een weide zonder beschutting staat? Mag men een slang in huis hebben?

tinyurl.com/y36trp6y

TRENDY

NATUUR EN HOEFBESLAG

Sinds 2000 bevindt zich op de site van het Rood Klooster de vzw Paard en Bos, de organisatie die het gebruik van het trekpaard in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil bevorderen. De vzw organiseert onder meer tal van activiteiten met paarden voor het hele gezin. In april kunt

u demonstraties van hoefsmeden bijwonen en zo het bijzondere werk van deze vakmannen ontdekken. Maak van de gelegenheid gebruik om het natuurgebied van het Rood Klooster, de vijvers, de tuinen en de speeltuin te ontdekken!
chevaletforet.be

ZERO AFVAL IS HIP!

In september 2018 werden de Brusselaars uitgenodigd om deel te nemen aan de Zero Afval Challenge. Het doel? Hun restafval verminderen met 50% op 1 jaar tijd. Er werden 50 gezinnen geselecteerd die specifieke begeleiding kregen. Eind maart zal er een tussentijdse analyse van

de resultaten plaatsvinden.
zeroafval.leefmilieu.brussels

ONTDEK DE NATUURLIJKE TUIN

De beurs voor natuurlijke tuinen is weer terug. U leert er hoe u de natuur in de tuin stimuleert, pesticiden weert, inheemse planten kiest en hoe u naar een grotere voedselautonomie toewerkt.

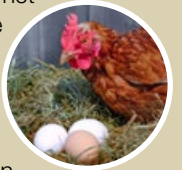
Boerderij Nos Pilifs. Trassersweg 347, 1120 Brussel. Op 30 en 31/3 van 10 tot 18 uur. Gratis toegang.
leefmilieu.brussels/natuuragenda

TOK TOK, BEN JE THUIS?

In het kader van het project ValueBugs lanceert Leefmilieu Brussel een grote volkstelling... van legkippen. Doel: het introduceren van larven van zwarte soldaatvliegen (zeer voedzaam) in het dieet van onze kippen! Hebt u een of meerdere kippen? Neem een paar minuten de tijd om het formulier in te vullen. De resultaten zullen de aanwezigheid van kippen in de stad ondersteunen.

tinyurl.com/y2va84es

EEN MOSTERD DIE BIJ MIJ PAST

Wat zou u ervan denken om zelf uw mosterd te maken? Met deze workshop (FR) verkent u alle mogelijkheden om de smaak van uw eigen mosterd te verbeteren zodat die beter aansluit bij uw gerechten. Iedereen kan zijn brouwsels mee naar huis nemen.

Op 16 maart om 14.30 uur. Gustave Van Huynegemstraat 32, 1090 Jette. Prijs: 5 euro. Meer info: lerayonvert@skynet.be - 0498 63 75 97

ACTUA

MUNSTADONZEPLANEET#127

HET KINDER- HOEKJE

DE QUIZ

De beestjes van Brussel

Mijn stad onze planeet zet de schijnwerpers op dierenwelzijn en vooral op de hond. Weet jij alles over honden in onze stad? BEANTWOORD DEZE MINQUIZ EN KOM HET TE WETEN.

A. Tal van Brusselaars hebben een hond in huis, maar hoeveel zijn het er exact?

1. Eén op duizend.
2. Eén op tien.
3. Negen op tien.

B. Waar staat het standbeeld van Zinneke Pis voor?

1. Een hondje dat pipi doet.
2. Een appel op een stoel.
3. Een beroemde Brusselse schrijver.

C. In de hondenweides mag je:

1. Met een step rijden.
2. Een takkenfort maken.
3. Honden zonder leiband laten rondlopen.

D. Hoe heet de persoon die ijzers aanbrengt op de hoeven van paarden?

1. Een edelsmid.
2. Een hoefsmid.
3. Een ijzersmid.

E. Welke van de volgende drie hondenrassen komt niet uit Brussel?

1. De King Charles spaniël.
2. De Brusselse griffon.
3. Het Schipperke.

SPEL:

Ik ga met mijn hond op wandel

Hier zijn vier bordjes die je in de parken en op wandelpaden in het Brussels Gewest kan tegenkomen. Welk bord is volgens jou hetgeen dat aangeeft dat honden niet zijn toegelaten? Omcirkel het juiste bord.

A

B

C

D

AGENDA

ELKE MAAND SELECTEERT MIJN STAD ONZE PLANEET VOOR U EEN AANTAL NATUUR- EN MILIEU-EVENEMENTEN (EN NUTTIGE LINKS) IN BRUSSEL.

AMFIBIEËNWANDELING VOGELZANGBEEK

Natuurpunt Brussel dompelt u onder in het geheimzinnige leven van waterinsecten, kleurrijke salamanders, eisoeren en kikkervisjes. Kledij en schoeisel aanpassen aan de weersomstandigheden. De wandeling is niet geschikt voor stadsbuggy's. Kinderen zijn van harte welkom. Breng uw zaklamp mee!

📍 Op 22/3 van 19.00 tot 21.00 uur.
Aan de ingang van het kerkhof van Anderlecht, Sint-Janskruidlaan, 1070 Anderlecht. Meer info: ccnvogelzangcbrn@gmail.com – natuurpuntbrussel.be

WORKSHOP 'GROEN': TUINKRUIDEN

Het verzorgen en onderhouden van tuinkruiden in een pot of in volle grond: het komt allemaal aan bod in deze workshop. Breng zelf uw (glazen) pot (bijvoorbeeld van augurken) mee en ga op het einde van de avond naar huis met uw eigen setje (pizza)kruiden!

📍 Op 23/4 van 19.00 tot 21.00 uur. GC Op-Weule, Sint-Lambertusstraat 91, 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe. Meer info: www.opweule.be

VEGAN, WAT EËT JE DAN?

Velt Brussel organiseert een infoavond voor wie nieuwsgierig is naar veganistisch eten en koken. U krijgt er basisinfo, kan er bereidingen proeven, en leren welke ingrediënten nuttig zijn. Er worden kleine proevertjes gemaakt, maar opgelet, het is geen kookworkshop met volledige maaltijd achteraf.

📍 Op 25/4 van 18.30 tot 21.30 uur. GC Elzenhof, Kroonlaan 12, 1050 Elsene. Meer info: <https://beweeegt.velt.be/brussel>

MEER INFO

leefmilieu.brussels/bodem

ONTDEK DE BRUSSELSE BODEM

Vanaf maart is er in het kader van BELEXPO elke maand een bodemactiviteit. Deze initiatie, die in de eerste plaats gericht is op schoolkinderen, neemt kinderen mee op ontdekkingsreis naar een weinig bekende en toch zo levendige wereld: de bodem!

Er wordt veel gesproken over de kwaliteit van de lucht, de oceanen en de rivieren, de diensten die deze systemen ons bieden en de bedreigingen waarmee ze worden geconfronteerd. Dat is niet meer dan terecht. Maar wat weten we over bodems, hun nut en de vervuiling die hen boven het hoofd hangt? Niet veel! Misschien begint respect voor de planeet bij kennis over de bodem?

Initiatie grondboring

Om hieraan tegemoet te komen, laten de bodemexpert-e-s van Leefmilieu Brussel kinderen kennismaken met de bodem en humus. Op deze manier willen ze kinderen bewustmaken van de grond waarop ze leven, die hen van voedsel voorziet, die het regenwater filtert, waarop ze voetballen... *"We willen dat ze begrijpen dat het een fragiele natuurlijke hulpbron is die we moeten beschermen. Want onze bodem vernieuwt zeer traag (ongeveer 1 mm om de duizend jaar) en de schade eraan is zeer moeilijk te herstellen"*, verklaart Jérôme Schoonejans, bodemdeskundige bij Leefmilieu Brussel. Tijdens deze leuke en leerzame introductie kunnen jongeren met een grondboor een gat boren tot op 1,2 m diepte. Zo zien ze met hun eigen ogen welke verschillende lagen grond er zijn en waaruit ze bestaan. Wie wil, keert te-

rug naar huis met een stuk baksteen of een mooie kiezelsteen zelf opgegraven uit het verleden van de stad.

Kom alles te weten over onze bodem

De grondboorinitiatie vond afgelopen oktober voor de eerste keer plaats, en het was een regelrecht succes! *"De kinderen waren echt geïnteresseerd in onze uitleg. We vertelden hen hoe de bodem zich vormt door degradatie van het moedergesteente, over het belang van de bodem voor de voedselproductie, over hoe de bodem het regenwater filtert, over de ondergrondse biodiversiteit, over de werkgelegenheid die de bodem in het Brussels Gewest creëert, en over de bedreigingen voor de bodem, zoals erosie, vervuiling en de ondoordringbaarheid van het grondoppervlak"*, vervolgt Jérôme Schoonejans.

In de praktijk

Klassen die een bezoek brengen aan BELEXPO (kinderen van 12 tot 16 jaar) kunnen vanaf maart 2019 ook deelnemen aan de grondboorinitiatie die plaatsvindt in de Parckfarm van Thurn & Taxis. Tijdens de zomer kunnen groepen dit ook als stage doen.

PUBLIEKE BEHANDELING

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is bodemsanering wettelijk verplicht. Maar de sanering van sommige privépercelen wordt soms geblokkeerd door de omvang of de kosten van de behandeling. Dankzij een nieuw publiek mechanisme kan het Gewest nu de eigenaars of uitbaters vervangen om deze gronden te saneren. Er zijn al vier testlocaties geselecteerd om dit publieke behandelingsmechanisme te testen. In de toekomst zal dit systeem naar alle waarschijnlijkheid ook op andere locaties worden toegepast.

DUURZAME GENERATIES TERUG NAAR DE GROND!

De lente staat voor de deur en het gonst van de activiteit in Brussel! In de straattuintjes en op braakliggende terreinen, in de collectieve en intergenerationale moestuinen in de wijk, in de leermostuintjes op school, tijdens tuinierworkshops voor buurtbewoners... De stad trekt de laatste jaren duidelijk de groene kaart. En terecht. Het is mooi, lekker, nuttig, voedzaam en vaak ook biologisch.

F. Walschaerts

L. Hachouche

Telen onder vrienden

Als u graag in groep tuiniert, mensen leert kennen, uw kennis deelt en uw tuinbouwtechnieken verbetert, dan zijn collectieve en transgenerationale moestuinen echt iets voor u. Deze gemeenschappelijke tuinen (waar u vaak ook een boomgaard, composteerhoek, bijenkast of een collectief kippenhok vindt) bestaan uit een groot gemeenschappelijk perceel en worden over het algemeen door liefhebbers van alle leeftijden bewerkt. Hun credo: we delen het werk, de oogsten, de kennis en de goede sfeer. Deze schoffelliefhebbers beslissen over de inrichting van het terrein, de te telen soorten, het moment om te oogsten... en de data waarop iedereen kan komen proeven! Er bestaan al veel collectieve moestuinen in Brussel. Meer info vindt u via het netwerk van Brusselse stadsmostuinen of de Good Food-website van Leefmilieu Brussel.

tinyurl.com/y4qvv4yw
potagersurbains.be/nl

Wilt u een collectieve moestuin beginnen?

Neem deel aan de projectoproep 'Vooruit met de wijk' die in mei van start gaat. U krijgt financiële steun en methodologische begeleiding voor de moestuinwerkzaamheden en de groepsdynamiek.

leefmilieu.brussels/vooruit

In de groenteschool

Wat is er beter om onze peuters nieuwsgierig te maken naar gezonde en duurzame voeding dan hen zelf fruit en groenten te laten planten? Zo kunnen ze zelf hun groentjes zien groeien alvorens ze op te eten. Deze buitenactiviteit laat hen ook op een speelse manier nadenken over plantkunde, de seizoenen, smaak, biodiversiteit... Wilt u een moestuinproject starten in uw school? U kunt steun krijgen van het Good Food-programma. Dan krijgt u technische bijstand en financiële steun van Leefmilieu Brussel. U kunt ook moestuinopleidingen op school volgen via Bubble, het netwerk van Brusselse scholen op de bres voor het milieu.

tinyurl.com/yypkz8

www.bubble.brussels/nl/

Workshops 'Telen in de stad'

Wilt u leren uw eigen groenten en fruit te kweken, alleen, met uw gezin of met uw burens? Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Apis Bruoc Sella en Tournesol-Zonnebloem nodigen u uit om gratis deel te nemen aan workshops die u laten kennismaken met landbouw in de stad. In een paar uur tijd leert u hoe u fruitbomen of -struiken plant, permacultuurtechnieken toepast, uw eigen zaailingen plant, champignons kweekt, kippen houdt of een moestuin van 1 m² aanlegt.

Vanaf half maart zijn er ook gratis kits met groentezaden te verkrijgen tijdens de workshops van 'Telen in de stad' of via de Good Food-pagina van Leefmilieu Brussel.

telenindestad.brussels

Ongelooflijk eetbaar

In Brussel zijn er ook solidariteits- en burgergroepen die groenten en fruit telen op plekken waar u het niet verwacht: op de stoep, in een steegje, onderaan een gebouw... Hun doel: voedsel produceren om te delen. De idee is ontstaan in een klein Engels dorpje, en sindsdien krijgt de 'Incredible Edible'-beweging steeds meer navolging. Het is over het algemeen een groep burgers die zich organiseren om samen een bak te beheersen en aan de burens en voorbijgangers uit te leggen dat iedereen er (op een redelijke manier) gebruik van kan maken. Wilt u zich ook in dit avontuur storten? Vermijd drukke straten en stammen van bomen in het trottoir. Teel liever in een bak en in gezonde grond. En vergeet niet om u te informeren bij uw gemeente: vanwege het risico op vervuiling is het niet overal toegelaten om langs de weg groenten te telen.

incredibleediblebelgium.wordpress.com

TELEN OP GEZONDE GROND

Het probleem van de stedelijke bodemverontreiniging mag u er niet van weerhouden om zelf groenten te telen. Maar let wel op als u in de stad of in voormalige industriële gebieden gaat telen. Bodemvervuiling is vaak niet erg zichtbaar, maar kan wel een impact hebben op de kwaliteit van uw oogst, uw gezondheid en uw leefomgeving.

DE JUISTE REFLEX

Informeer u over de geschiedenis van uw terrein (via de kaart van de bodemtoestand).

- // Laat de bodem analyseren.
- // Voeg regelmatig compost en gezond organisch materiaal toe aan uw moestuin om het effect van verontreinigende stoffen te beperken.
- // Blijf uit de buurt van risicovolle locaties (garages, industriële activiteiten, enz.).
- // Controleer de herkomst van de grond die u in uw moestuin of bakken gebruikt.
- // Vermijd het gebruik van planten of plantaardig afval afkomstig van verontreinigde locaties om compost te maken.
- // Vermijd het gebruik van potentieel vervuilende materialen zoals asbest of zink en kies voor milieuvriendelijke materialen.
- // Groenten en fruit die in de stad worden geteeld, moeten worden gewassen, vooral als je op straat teelt.

tinyurl.com/y9h67u77

tinyurl.com/y9m6tt7

HET WEB- HOEKJE

Hier vindt u in elke editie een link, een website, een nuttig webwettje over consumptie, Good Food, milieueducatie, energie, natuur...

JoynJoyn, de app die mobiliteit in Brussel heruitvindt

De kortste weg van punt A naar punt B gaat niet meer noodzakelijk rechtdoor: het kan ook via JoynJoyn. Deze multimodale mobiliteitsassistent helpt u om in real time de beste mobiliteitsoplossingen rondom u te vinden. Naast wandelen telt de app momenteel een twintigtal gedeelde mobiliteitsoplossingen: openbaar vervoer (tram, bus, metro, trein), auto's, fietsen, scooters of steps, taxi's... JoynJoyn houdt rekening met uw specifieke voorkeuren en uw profiel om u steeds de beste mogelijke reisadviezen voor te stellen. De app voert zijn berekeningen uit op basis van de informatie die realtime beschikbaar is. Het systeem verzamelt zo veel mogelijk gegevens op het moment van de aanvraag, en houdt daarbij rekening met de locatie van de gebruiker. JoynJoyn is beschikbaar als chatbot (beschikbaar op Messenger), als iOS- en Android-app of als programmeerinterface (API) die u eenvoudig op verschillende platformen kunt installeren. joynjoyn.com

IK VERMINDER DE ECOLOGISCHE VOETAFDruk VAN MIJN HOND!

Snoopy en Fifi hebben ook een ecologische voetafdruk, vooral vanwege hun vleesconsumptie. Volgens onderzoekers zijn honden en katten verantwoordelijk voor een kwart van de uitstoot van broeikasgassen die afkomstig zijn van veeleelt!

Aan de andere kant stimuleert het hebben van een hond ecologisch gedrag zoals wandelen en dichtbij huis op vakantie gaan. Veel van de dierlijke eiwitten die honden consumeren, zijn bovendien afkomstig van dierlijke bijproducten die wij, mensen, niet eten. U kunt echter wel helpen om de ecologische voetafdruk van uw huisdier te verminderen:

- /// Geef uw dier de hoeveelheid eten die het werkelijk nodig heeft, niet meer en niet minder.
- /// Waarom geen huisdier dat enkel of toch deels plantaardig voedsel eet, zoals konijnen of kippen?
- /// Een kat of een kleine hond eet naar verhouding minder dan een grote hond.
- /// Kies voor stevige, duurzame, biologisch afbreekbare (hondenzakjes) producten, of verzorgingsproducten en voedsel in grote verpakkingen.

Of maak ze zelf! Via deze link vindt u enkele ideeën:

tinyurl.com/y4ksdga6 (FR)

VERONTREINIGINGS- PIEKEN IN BRUSSEL

Wat te doen bij een verontreinigingspiek? Hier is een interessante folder voor alle bewoners en bezoekers van de hoofdstad. Alles staat erin: de definitie van een verontreinigingspiek, de effecten op de gezondheid, uitleg over

de interventiedrempels en de bijbehorende maatregelen (zoals snelheidsbeperkingen of gratis metro's, trams en bussen in Brussel), afwijkingen voor voertuigen en advies aan de bevolking om de luchtkwaliteit te verbeteren.

tinyurl.com/y2bwjrqc